

అభిమాని

అమ్మ మాట్లాడుతుంటే కూర్చుంటి.

మొగం పైకి త్రోసుకోవచ్చు కన్నీళ్ళు వామె తుడుచుకోవడం లేదు.

బయట పసిపాప తప్పులుడుగుల్లా వెద్దే పేద్ద చివకులు నాలు గిట్టే వడి మాయమైపోయాయి.

“అంత ఆదృష్టమా...” ఒక్కసారిగా ఆమె కళ్ళు పాప వచ్చినట్లుగా ఉరికిప్పి పడ్డాయి. కానీ—

“ఏదీ పాప?”

ఆమె బిట్టుగా పూర్వయం అట్టడుగులోంచి పాపా...” అంది.

ఆమె కళ్ళు భయంతో పాప ఇంక దొరకడేమో అనుభవ అవసరమంటే ఏమీగా ఒకసారి ఆటూ ఇటూ తిరిగాయి.

శంకరం ఆమె కెదురుగా కూర్చోని పుట్టెడు దుఃఖంతో, ఆమెవైపు జాలిగా చూశాడు. అతని కళ్ళలో నిశ్చయ నిలిచాయి. “ఇకనులో నా తప్పేమీ లేదు...నా మాట వచ్చు” అని అతని ఎడ దిమి టేమిట్ దీనంగా కొంతకు నివేదించుకుంది. కానీ, ఆమె ఆమాటలు విని పించుకోలేదు.

అంత దుఃఖంతోనూ ఆమె కళ్ళల్లో నిలిచిన ఒకా వొక ఎగుపు ఆతనిని అతని జీవితంనుంచి ఒక్కక్షణం పాటు వేరు చేసేసింది. బాధమీద బాధ పేరుకుంది.

ఆ చూపు ఆతను భరించలేదు. “కాంతా...వచ్చు వచ్చు...రెండు రోజులలో పాపను గాలించి తెచ్చే బాధ్యత వాది...లే కాంతా...” అన్నాడు.

కానీ ఆమెలో చలనం లేదు.

పాపతో తిరుపతి కొండ ఎక్కడైతే కాంత పాపలేకుండా పిట్టా తిరుగు ముఖం పట్టు గలదు?

పాప ఎలా మాయమై పోయిందో ఎవరికీ తెలియదు. శంకరం అటువైపు ఆగా వెళ్ళాడు. పాప ఆతని వెనుకనే బయలుదేరింది. శంకరం పాపను తోనికీ వెళ్ళిపోవచ్చు వాడు. ఈ మాటలు కాంత వింది. “నేనూ ఏమీ చేయవచ్చు రూ...” అంది కానీ, ఈ మాట కూడా కాంత పొంది. కానీ, పాపం శంకరం ఈ మాట వివలేదు. తనతో పాపం కన్నా వచ్చు అతను గుమనించలేదు. పాప, వాళ్ళ వాళ్ళు గాలితో వెళ్ళిందిని గదిలో బట్టలు సర్దుకుంటున్న కాంత అనుకుంది. కానీ శంకరం అటు తిరిగి ఇటు తిరిగి గుడి చుట్టూ చూసినా కనిపించే అనేక వందల సుందర స్త్రీ చూపులు ఆకాశాలను తనివెరిచి చూసిన చూసిన తీరిగా ఆ గదికి ఓ రెండు గంటల ఆ నంతరం వేరాడు.

ఇంకే ముందీ తన కెంతో ప్రయత్నమమైన పాపను

“అమ్మ...” అని వీరిచాడు. “పాప ఏదీ...” అని కొంతను అడిగాడు.

“ఏమిటి...పాప మీతో రాలేదా...” అంది కాంత. శంకరం ఒక్కసారి నిలుపునా కంపించిపోయాడు. అతని మనస్సు ఒక్కసారి బెదరిపోయింది. ఒక్కసారి గుడిచుట్టూ తిరిగాడు. తిరగడ మేమిటి పరుగెత్తాడు. తల్లుల చెంతకన్న పిల్లల శందరీని చూశాడు. తల్లులు చెంతకన్న పాప వయసు అమ్మాయిల వంద రిని వదిలేసినాడు. కానీ పాప కనిపించలేదు. మళ్ళీ పరుగెత్తుకొని గదిదగ్గరకు వచ్చాడు.

కాంత ఆందోళనగా, “ఏదీ పాప...” అంది. శంకరం ఏమీగా పాపను స్వేచనమై పు పరుగెత్తాడు. అక్కడ రిపోర్టిచ్చి గుడి క్రాంతికి కారణం వచ్చాడు. స్వేచనమే అంతా వెరికాడు. కానీ, అప్పటికే రెండు బళ్ళు అటూ ఇటూ చల్లగా వెళ్ళిపోవడం జరిగింది.

శ్రీ రంధి పోమరాజు

శంకరానికి తం తిరిగింది. కనిపించిన వాళ్ళనల్లా పాప గురించి ప్రశ్నించాడు.

“నూ పాప తప్పిపోయిందంటే...మీరు గాని చూశారా...” అన్నాడు. “తెల్లగా ఉంటుందంటే... అయిదేళ్ళు ఇంకా వెళ్ళలేదంటే...మాకు కనిపించలేదా...అయ్యో...ఎక్కడ దొరుకుతుంది. ఎవరికీ చేతు లొచ్చాయి నూ పాపను ఎత్తు కనిపించానీ. పెద్ద కళ్ళంటే. ప్రాద్దున్నే వాళ్ళున్న సన్నగా కాటుక దిద్దించింది. దొరల పిల్లలా కలీ చేసిన తల. ఎరని పిల్లని దిబ్బను ముడి. చేతికి రెండే రెండు ఎరని ప్లాస్టిక్ గాజులు” అంటూ పాపం గట్టిగా విలపించాడు. దుఃఖం ఎక్కువై పోగా, ఆ మీదట ఏమీ మాట్లాడలేక పోయాడు. అలసిన కన్నులతో అందరి పూర్వయాలు ప్రవించేట్టు “నూ పాప ఇంక కనిపించరాండీ. ఇంక కనిపించదా...” అంటూ ఏమీగా ఏడ్చాడు.

ఏమి చేయడానికి తోపనే శంకరం పాపం ఆ గదిలో కాంత ముందు నిరాశా నిస్సహాయతో మాటూ మంతలేకుండా అలా కూర్చుండి పోయాడు. ఒక్కసారి అతని గుండెల్లో ఏదో తలదినట్లైంది. “మేం ఏం పాపము చేశాము స్వామీ...నూ కీ శిక్ష...నీ దగ్గర కొద్ది వందల కిదా మర్నాడ” అన్నాడు.

కాంత ఈ మాట వినిరేకపోయింది. ఆమె వెళ్ళి

వెళ్ళి ఏడ్చింది. ఆ ఏడ్పులోనే శంకరంవైపు లిక్కి జంపా చూసింది. శంకరం ఆ చూపుకు తట్టుకోలేకపోయాడు వెంటనే ఆమె మొగం ఆవలకు తిప్పుకోని నల వల ఏడ్చింది. అలా విలపిస్తూనే “మీరు చేసిన పాపానికి ఈ శిక్ష నదిపోయింది” అంది.

శంకరాన్ని కొంత ఇంత మాటల వచ్చుదూ అనలేదు. ఆ విచారంతో ఆమెకు ఎట్లా మాట్లాడాలో తోచి ఉండదు. ఎంతమాట ఒక్కసారి అంది!

శంకరాని కంఠ విచారంతోనూ కొంతమీద ఎక్కడ లేని కోపం వచ్చింది. కానీ, “బాను...నేను చేసింది పాపమేనేమో...అందరకనీ ఈ శిక్ష జరిగిందేమో...” అని ఒక్కసారి దిగులు పడిపోయాడు. “నన్ను క్షమించు భగవంతుడా...క్షమించు...” అన్నాడు. “పాపము మేం ఇంటికి తిరిగి వెళ్ళేలోగా నూ దగ్గరకు చేర్చు” అని చేతులు బోడించాడు.

కానీ శంకరం పూర్వయం మూత్రం అతను చేసింది పాపముని కనీమీ ఒప్పుకోలేకపోయింది. ఎంత ఆలోచించినా అతనికి తను చేసింది పాపం కాదన్న అనుమానం మూత్రం వదలడం లేదు. కాంత ఒకసారి ఆ సంఘటన జరిగినప్పుడు ఆ మాట అంది. కానీ, ఇప్పుడు ఈ నమయాన కొంత ఆ మాటలను ఇలా గుర్తు చేయడం ఎంత బాధగా ఉంది!

శంకరం పాపను ఆ తల్లి కన్నా ఎంతగానో ప్రేమించాడు. కానీ, బాళ్ళు ఈ విధంగా జరిగిపోయినదానికి దీనికి ముడిపెట్టడంతో అతని మనస్సు పూర్తిగా ముక్కలై పోయింది. ఒక ముక్క పాపకోసం వెదుకుతూంటే వేరొకటి ఆ పాపానికి శిక్ష ఇదే...ఇదే...అని వేయి కంఠాలతో గగ్గోలు చేసి పోయాంది.

శంకరం తల వట్టుకొని, అక్కడే అలాగే గోడ కానుకొని పతిక బడిపోయాడు.

2

శంకరం బాగా ఉన్నవాడు. అతనికి ఉద్యోగం చేయవలసిన అగత్యం లేదు. బ్యాంకులో పాతిక ముప్పైవేల వైనే నిల్వఉంది. ఇళ్ళుమీద అద్దెలు వస్తూ ఉంటాయి. పంటకూడ వస్తూవుంటుంది. అయినా ఆతను చిన్న ఉద్యోగం చేస్తున్నాడు.

అతనికి చదువు బాగా అబ్బలేదు. ఇంటిరు ఎలాగో ఓలాగ గిట్టెక్కడంతో చదువుకు స్పృహ చెప్పాడు. కొన్నా థింటినదే హాయిగా కూర్చున్నాడు. తండ్రి ఎంత చదువుకోమన్నా కనీమీ వివలేదు. ఎప్పుడూ ఇంటనే కూర్చునేవాడు. బయట కెళ్ళడకూ తిరిగేవాడు కాదు. సాయంకాలాలప్పుడు కూడ ఎక్కడకూ వెళ్ళేవాడు కాదు. “మెంబులు” దిగ్గరకు మూత్రం చక్కగా ముసాల్లై వెళ్ళి అందులో మొదటి తరగతిలో కనిపించే అందమైన అమ్మాయిలను చూస్తూ బొమ్మలా నిలబడిపోయేవాడు. ఇంటికి తిరిగి వచ్చేప్పుడు ఏడుతో ఎక్కడైతే చక్కని అందమైన అడవిపిల్లలు కనిపిస్తే వాళ్ళవైపు ఏమీగా చూసేవాడు. ఇంతలో వాళ్ళు తనను చూడటమంటూ వడివే తలను ఎంతో బుద్ధిమంతుడలా వంచేసేవాడు. ఈ వంశం తెలియని ఆ ఏదీ

“పాల్లు నెల్లు”

—చిత్రం: శ్రీ డి. వి. ప్రసాద్

అప్పు డా ముసలమ్మ “అవును బాబూ... పెళ్ళాం వచ్చింతరువాత మన బాబు ఎంతిదిగా మారిపోతాడో చూడండి... అబ్బో... అత న్నప్పుడు పట్టుకోలేం..” అంది.

ఈ మాటలు ఆ ముసలా యనకు ఎంతో మానసిక మైన బలాన్ని చేకూర్చాయి. అంతే... ఇక పెళ్ళి జర గడంఎంతలో పని....

ఒక రోజున ఆ యన శంకరాన్ని విజయనగరం తీసు కెళ్ళి శాంతను చూపించాడు. శంకరం శాంతను చూసి చూడగానే పెళ్ళికి ఒప్పేసుకున్నాడు. శాంత కూడ అంగీకరించింది. పెళ్ళి దివ్యంగా జరిగిపోయింది.

3

అప్పటినుంచీ శంకరం భార్యను విడిచిపెట్టి ఒక్క క్షణం ఉండేవాడు కాదు. చాలసార్లు ఆమెతో ఆ ఉద్యో గానికి స్వస్తి చెప్పేస్తా ననేవాడు. తన కా ఉద్యోగం చాల చామోషీగా ఉండనేవాడు. గొప్పవాడైన తను, ఆ ఉద్యోగం ఒక పేదవానికి వదులుకోవడం ఎంతో ఉత్త మమైన పని అనేవాడు. అసీసులో తనంటే ఎవ్వరికీ కిట్టదు అనేవాడు. కాని శాంత అతని మాట వినలేదు. ఉద్యోగం ఎప్పుడూ మానగూడదు అంది. అందులో ఉండేటటువంటి సాధక బాధకాలు మీరు పూర్తిగా అర్థం చేసుకోవలసిందే అంది. ఇంటి దగ్గ ర కూర్చుని, మీరు నిద్రపోతే మీరు తప్పక ప్రసంచా నికి రూలమై పోవలసి వస్తుంది. ఈ ఉద్యోగంమాత్రం మీ రెంతమాత్రం విడిచిపెట్టడానికి ఏళ్లేదు అని గట్టిగా చెప్పింది.

ఆమె అన్న ఈ మాటకు వ్యతిరేకంగా చెప్పడానికి శంకరానికి గుండె చాలలేదు. కాని ఆ ఉద్యోగం మానె య్యాలని అతని మనసునిండా ఉంది. అయినా అత ని మాట ఆమెతో చెప్పలేకపోయాడు. చెప్పలేకపోవడ మంటే భయపడటం కాదా... ఏమిటి? అని (గుచ్చి గుచ్చి) అడిగే మనసుకు అతను ఏమీ సభ్యజెప్పలేక పోయాడు.

అసలే శాంత అద్భుత కోణాయమాన! ఆ సౌందర్య సీమలో, సహస్రముఖాల ఆకర్షణీయమైన ఆ అదా మంలో ప్రేమానురాగాల మేళవింపుల ఆ మైదానంలో సుఖంగా నివసిస్తూ, సుఖంగా విచారిస్తూ, సుఖంగా ప్రయాణం చేయడమే తన కర్తవ్యం అన్న హేతు వైన విషయాన్ని అతను తోనే సుస్పృహలేకపోయాడు. ఆమె కనునన్నుల తన జీవితం మలయ మారుతమై ఆకసాన్ని చుంబిస్తూంటే, ఆమె పలికే పలుకులు, ఆమె కదలే కదలికలు, ఆమె చెప్పకయే చెప్పు ఆ సుందర భంగిమల అంతర్లీనమైనట్టి భావతరంగ ములు, అర్థ విన్యాసములు హృదయానికి గిరిగింతలు పెడు తూంటే—ఆమె ఆసతి నెట్లా ఇవదగ్గూలో అతనికి తోచేది కాదు.

శంకరానికి శాంతను విడిచి ఉండాలని ఉండదు. కాని పాపం ఉండక తప్పడం లేదు. ఆమెను విడిచి అసీసుకు (మిగతా 61 వ పేజీలో)

[12 వ పేజీ అరువాయి]

వెళ్ళడానికి అతని కెంత కష్టం! వెళ్ళనవాడు ఇంటికి పోయే వేళకొసం, ఆ సమయంకోసం ఆ కడలేటి పుట్టలో అచరించే తపస్సును విరలమై ఆ యు గంటల దేవత కోసం అతను సదా అపన్న వీరుని చెప్పుకుంటా!

అతనికి ఇంటికి వచ్చిన వెంటనే శాంత కనిపించాలి. ఆమె చిరునవ్వుల స్వాగత వచనాలు వినిపించాలి. ఆమె స్వగతాంకు అతను ముగం ఛానల ఛానలకర్తగా ప్రసిద్ధి కెప్పాలి.

4

కాలం పిల్లల్ని తన భుజాలమీద ఎక్కించు కొని మహాత్మాహంతు ముందుకు పోవడం తోంది.

కాంత పాపం ప్రపంచం లిల్లయి కాలము గంభీర లాలు దాటిపోయింది. నాలుగు సంవత్సరాల పాప, శంక తాన్ని నాలుగు సంవత్సరాల అబ్బాయిగా మార్చేసింది.

పాప, శంకరం హాయిగా ఆడుకునేవారు. చిట్టి చిట్టి పాటలు పాడుకునేవారు. చిలిపి చిలిపిగా నవ్వు మనేవారు. "పాపా..." అంటే "నాన్నా..." అంటూ పాప చెంగున తేడిసిల్లలా తండ్రివద్దకు రివ్వున వచ్చేది. శంకరం రెండు చేతులతోనూ పాపను తీసుకొని, గాలి లోకి సుమారుగా ఎగరేసి, గజాలున పాప బంగలు ముద్దు పెట్టుకుంటూ, చేతులలోకి తీసుకునేవాడు. పాప తన కాళ్ళూ, చేతులూ కిల కిల నవ్వుతూ కది పేది. తండ్రి తన పెదవులతో పాప పాట్లమీద కీతకీతలు పెట్టేవాడు. కిలకిలా నవ్వుల పాప, శంకరం తలను తన చిట్టి చేతులలోకి తీసుకొని నానా బిభత్సం చేసేది. అప్పుడే కాంత అక్కడకు వచ్చేది. "పాపా... ఏమిటే ఈ అగడాలు..." అనేది, పాప, "చూడమ్మా ...నాన్న..." అనేది. నాన్నను కొడతా నన్నట్టుగా వ్రేలుపెట్టి చూపుతూ, కన్నులలోంచి నవ్వును చిందేది. "ఏమిటండి మీకా దానితో...మిమ్మల్ని చూసు కునే అది మరి మొద్దులారి పోతోంది" అనేది కాంత. శంకరం కాంత మాటలనేనాడు కాదు. "పాపా...మని క్షరమూ బట్టు కదూ...అమ్మ దగ్గరకు పోకేం..." అనేవాడు. పాప, "అమ్మా...ఉహూ...నే నమ్మ దగ్గ రకే పోతాను" అనేది. వెంటనే శంకరం... "అదికాదు పాపా...నిన్ను సినిమాకు తీసుకెళ్ళాను. నాతోనే ఉంటావని..." అనేవాడు. పాప అమ్మచే పులదోలా మామూ, నాన్న సినిమాకు తీసుకెళ్ళాడో చెప్పడో అని గంకిస్తూ "ఉత్తినే" అనేది. కాంత, "దానికి తెలియ కంటి...మీ అందాలు..." అనేది. "రా...పాపా ...నీకు మితాయి పెడతాను" అంటూ చేతులు వాచేది. "అయితే రావా పాపా...సినిమాకు..." అనే గాదు శంకరం. పాపం పాపకుకోసం అమ్మ దగ్గరకు పోవాలనే ఉండేది. సినిమా కోసం నాన్న దగ్గర ఉండి పోవాలనే ఉండేది. ఆ పసిదానికి ఆ సమయంలో ఏమి కియ్యడానికి తోచేది కాదు. ఇదే అదను అనుకొని శంక రం, "పా...మీ అమ్మ దగ్గరకే పో...నవ్వు వాతో పని గాకు తావక్కర్లేదులే..." అనేవాడు. కాంతో పాప

తండ్రి చేతుల్లోంచి అతను ఎంత గట్టిగా పట్టు కున్నా అగకుండా క్రిందికి జారిపోయి గచ్చుమీద కూర్చుని ఒకకాలా గచ్చుమీదలాస్తూ రెండు చేతులూ బొమ్మలా కదులుతూ, "ఉ...ఉ...నేను సినిమా కింక పోస్తాను...సినిమాకువస్తాను" అని ఏడుపుకు లంకించు కునేది. వెంటనే తల్లి ఆర రెండు చేతులతోనూ. పాపను తియ్యగా ఎత్తుకుంటూ, "నాన్నతో మనం అసలు వెళ్ళనేవద్దు...మనమే వెళ్ళాం సినిమాకు ఏ" అనేది. అంత ఏడుపు ఎక్కడికే మాయమై పోయేదో.. చూశావా ఇయించాను అప్పుట్టుగా పాప, వాళ్ళ నాన్న చెప్పు చేయిలై వ్రేలు చూపుతూ కడుపునిండా వచ్చేది. అప్పుడు తండ్రి, "పో...దొంగ ముండా..." అనే వాడు. పాప, "నువ్వే పో..." అనేది. కాంత ఇయించి ఎట్టుగా కళ్ళల్లో నవ్వును వెలిగిస్తూ శంకరం వైపు అమాషగా చూసి, వేడ దిగిపోయేది.

5

కాలాని కున్నంత అచ్చితమైన దృశ్యంకల్పం మనసు చెప్పుడూ లేదు. కీచిచ్చినా, మేలిచ్చినా కాలం లక్ష్య పట్టకుండా ముందుకు పోగోతుంది. మనసుమాత్రం మేలు కలిగితే మే దెక్కుతుంది; కీడు కలిగితే క్షంగి పోతుంది.

ఆత్మ శాంతి

ఆ వేళ అకసంపించా ముబ్బలు క్రమ్ముకున్నాయి. అప్పుడు శంకరం అసీనులోనే ఉన్నాడు. కుతకుత ఉడి కించిన వేసవి నెత్తిమీద దబదబ వర్షం కుదిసింది. పట్టువగలు చిట్ట పీకటయింది. చోరున గాలి పీచి, ఇంక అనవసర మున్నట్టుగా గుమ్మాల వ్రేలాడదీసిన వట్టి వ్రేళ్ళ తడకలను అనవసరం విసిరేసింది. వేదెక్కిన గాలి చల్ల బడింది. చల్ల బడిన గాలి చల్లగా పూరయా లకు తాకింది. చల్లని గాలితో చల్లని వర్షం ఒకటే కుండపోతగా కుదిసింది. గాలితో వర్షం, వర్షంతో గాలి కలిసి మెలసి చేయూ చేయి కలుపుకొని, హాయి హాయిగా వెల్లిమిది, భూమిమీద స్పృశ్యం చేశాయి. కాలాలుగా పారిన వర్షపు నీటిలో పసిపిల్లలు వదలిత తనూషే తనూషే కాగితపు పడవలు వారి వారి లే ఎడ దల్ల వ్రయణాలు చేశాయి. దారుణమైన పిండతల్లి పేటలుగా పేలిపోయిన మనుషులు ఈ వర్షంతో మొగాలు ఇంత చేసుకున్నారు.

ఎంత వర్షం! ఎంత వర్షం! రెండు గంటలు నిర్వి రామంగా కురిసిన వర్షం ఒక్కసారి నెలసింది. వ్రాయ దలచుకున్నది వ్రాసేసిన పిమ్మట నిర్విరమైన కవి సునుసులా ఆకసం తేలికపడింది.

తారు రోడ్డు, సీమంటు రోడ్డు మినహా...నీచు లన్నీ బురద బురదగా మారి అసహ్యంగా ఉన్నాయి. రోడ్లమీద అక్కడక్కడ అనూత్రం సుఖం అనుభ వించిన మీదట ఈ మాత్రం కష్టానికి సిద్ధపడాలి

అన్నట్లుగా గాజా పెంకులు, గుర్రపు నాడాలు తేలాయి. వర్షం కురిసినంతసేపు శంకరం అసీనులోనే ఉండి పోయాడు. అది నెలసిన వెంటనే ఇంటికి సైకిల్ కిక్కి బయలుదేరాడు.

అప్పుడు చల్ల గాలి వీస్తోంది. ఆకసంలో ఇక్కడో చుక్క, అక్కడో చుక్క కళ్ళు నులుపుకుంటున్నాయి. చంద్రుడు దుర్బాడుగాని, ప్లీస్ వేయని బల్బులాగా పోలి పోయిన మొగంతో సమయంకోసం ఎదురు చూస్తు న్నాడు.

ఇంతలో శంకరం త్రొక్కుచూపు సైకిలు బ్యూట్ లిట్కిసారి టవ్ మని ప్రేలి, అందలోని గాలి తున్నున బయటకు పోయింది. శంకరం ఎప్పుడూ లేచి ఇలా జరిగిందేమిటి అనుకుంటూ సైకిలు దిగి ఇంటికి నడక సాగిండాడు. సైకిలు దిగి నడుస్తూంటే అతని కేదో అకసం విూంచి క్రిందికి దిగిపోయిన ట్లనిపించింది.

శంకరం ఇంటికి వెళ్ళేప్పటికి చీకటి వడింది. చీకటి వడటమంటే చీకటి ఉందని కాదు. వీధిలో వెన్నెల ఉంది. ఇంటిలో ఏద్యుద్ధివ ముంది. ఈ అలస్యానికి భవాలు వర్షమే వెలుతుంది. దానికి సైకిలు కూడ సాక్ష్య ముంది. సాక్ష్యం మాట గుర్తు రాగానే శంకరానికి నవ్వువచ్చింది. నవ్వుకుంటూ శంకరం గుమ్మ మెక్కాడు. గదిలో సైకిలుపెట్టి లోనికి పోవోయాడు. అప్పుడే...అక్కడ...

"అర...చెప్పి చెయ్యకుండా మీరు లోని తెల వచ్చేకారు..." అంది కాంత.

వెంటనే పాప, "నాన్నరూ...నాన్నారూ...సంతులమ్మ గారండీ...వాకు చదువు చెబుతారంటిండి..." అంది ముచ్చటగా.

అబ్బ! ఎంత అందకత్తె! కాంత ప్రక్క నిలవిన ఆ అమ్మాయి...కాంతను మించిపోయిన ఆ అమ్మాయి... ఒహో సౌందర్యానికి సౌందర్యం...అక్కరాల పొందగలేని అదృత స్వప్నీ.... "ఈ అమ్మాయి...ఈ అపూర్వ లావణ్యవతి సంతులమ్మా...అబ్బ! ఏమిటో మనసు లోని దిగ్భ్రమ! క్షణం మాడలేదు...క్షణం నిలువ లేదు. ఇద్దరిలో ఏ ఒక్కరు క్షణంలో సగంకన్న ఎక్కువ సేపు చూసుకోలేదు. అంతే—ఆమె చెప్పిపోయింది. మాయమై పోయింది. అతనిలోని సమస్తాన్ని తీసుకొని అంతర్ధావమై పోయింది. ఆ కన్నులు, ఆ కనుబొమలు ఒహో...శంకరం ఒక్కసారి కాంతను మరచిపోయాడు. శంకరం ఒక్కసారి పాపను మరచిపోయాడు. అతను ఒక్కసారి ఈ ప్రపంచాన్నే మరచిపోయాడు.

"వర్షం ఎప్పుడో వెలిసిపోతే ఇంత అలస్యంగా వచ్చే రేం..." కాంత ప్రశ్న శంకరం చెప్పి సోకవే లేదు.

"ఎవరు శాంత...ఆ అమ్మాయి..." శంకరం గుండె లోని ఉత్కంఠ అగలేదు. ఆపుకోవాలనుకున్న ప్రయ త్నాన్ని అది అణిచేసి సైకి ఉదీకింది. పెదవుల్లోంచి తియ్యగా నవ్వుగా వచ్చింది. అశగా శాంతి గోపంగా ప్రశ్నించింది.

"ఎవరో పాప చెప్పిందిగా..." కాంత నవ్వింది.

"అబ్బే...అంటే శా అర్థం అని కాదు." శంక తం వాటాక తడవడింది.

గుండె కొట్టుకుంది. మొదట తిరుత్తులో ఏదోనో పూర్వులు చెందింది.

“వెండుకంత కంగారు—కంత కోపా జక్కడే వుంటుందిలేదే—”

“ఈ మాటలు శాంత నిజంగానే అంటుందా— అబద్ధం—బోను—వేళాకోళి—అబ్బ! నిజంగా శాంత మాటలు నిజం కాకూడదా—అదే ఇక్కడే వుండేపోకూడదా—వైంటో ఎంత జాగ్రదమను. బాం వుంటుంది కాబట్టే వుండడమో—వీమో వీదీ నిజమో—”

శంకరం చూపుతూ శాంత ఒక్కే నలుకుట్టు అనుమానిస్తున్నాయి. నిజమేనని అందిస్తున్నాయి. అక్కా సతా చంద్రుడి అయోమయమై పోతున్నాయి. శాని వెంటనే శంకరం తన స్థితిని తాను తెలుసుకున్నాడు. ఏదో పాటపాటా వేస్తూ వున్నట్లు వానసులో గ్రహించాడు. వెంటనే మాట మార్చాడు.

“కోపమీద గుర్రవనాదా వ్రుచ్చుకొని స్పైకిల్ ట్యూబు పగిలిపోయింది” అన్నాడు.

“స్పైకిల్ ట్యూబు పగిలిపోతే పురవాలేదు. పూడియం పగిలిపోయిందేనేనే నిక్క” శాంత పక పక నవ్వంది.

వెంటనే శంకరం, “అట్టే తక అభం లేదు” అనుకున్నాడు. శాంత నిషేధించినా జవాబులు చల్లగా కాయలై కూర్చుంటాయి. తిరుగ సమాధానాలన్నీ పరిస్థితి చేయాలిపోయింది అనుకున్నాడు. “కాస్తా నోవకపడతే రాత్రికి అబ్బి సంగతులు కాంటంట్లనే బయటపడజేతాయో ఏమిటి” అనుకుంటూ వేద వీడికి నల్లగా జాబితాచాడు.

“తక ఈ ప్రసాపి లమె ముందు వేసాడంటుంది. అమె కాస్తా చెప్పాలింది. తకపోతే లేదు—” అని నిర్ణయించుకున్నాడు.

అలా నిర్ణయించుకున్నాడేగాని ఆ ప్రయం తెలుసుకోకుండా వుండటం ఏలా అనుకున్నాడు. అమెను ఏదో విధంగా ప్రబ్ధించా అనుకున్నాడు. ఆ అమ్మాయి సంగతి అడిగిట్టుగా కాక ఆ అమ్మాయి సంగతే అడిగినట్లుండాలి అనుకున్నాడు. అట్టే—అది కాదు—ఆ అమ్మాయి సంగతే ఏ చూడకా ద్వనించ బందాయ అనుకున్నాడు. ద్వనించదాయ అనుకుంటే ద్వనించబడిందా వుంటుందా—అతని గుండెనిండా ఇదే ద్వనిస్తోంది. అతని మనసునిండా ఇదే పది స్తోంది అతని ప్రత్యేకం వున్నా ఇదే కదలు తోంది. ఏమీ మాట్లాడాలన్నా అమె సుదృఢించే వచ్చింది. అబ్బ! మనసును నోక్కొట్టి బుద్ధిని సానాటి ఈ స్థితిలో విలబడగలిగింది ఎంత కష్టం!

అప్పుడే శంకరాన్ని అతని మనసు ఇలా అడిగింది— “వెంటనే శంకరం అంత తొందర? ఆ అమ్మాయి ఏవరో పదాలు పిల్ల. పదాలు పిల్ల నంగతి పదాలు బాధించిందా? సువ్యం త ముందివాడవుకదా— వీ తెందకా అమ్మాయి సంగతి? ఏమిటో వీ సంగతి బాకమీ నవ్వలేదు. నువ్వు చదువుకోవలసిన గుణాలు తొన్ని నగం—కోకోద లేదు.”

శంకరం అని నువ్వనుకుంటే తోవత నవ్వంది.

అయినా ఏమీ చేయగలడు. “వీ—నాకట్ల తన్నువై న భావాల ఏ కోశానా లేవు” అన్నాడు. అనవసరం అన్నాడేగాని అది నిజమా అన్న ప్రశ్న ఎదురై ఎదురు చట్టిబ్బుయ్యాడు.

అప్పుడే శాంత వేదస్పైకి వచ్చి “వోజనంకూడా మరచిపోయింటుందే—విచ్చి మాలేదీ కలుగుకూడ కావలసినదే—” అలా అని వెంటనే వేద దీగి పోయింది.

శంకరం పూగోత్త తప్పుడు భావాలన్నట్టుటి అతను లోకం ఇంత అమ్మూ వూహిస్తుందే—అనుకున్నాడు. తనవై శాంత కిలాంటి అశాపాలం లే ఇప్పుడే తాగిత్ర ఎదలనుకున్నాడు. వెంటనే అత లోనే తెక్కడలేని గాంధీర్షం వచ్చింది. అతనిప్పుడు నిజంగా పరస్త్రి వాంఛా రహితుడు. వెపులేంటి పరిశుద్ధుడు. ఉపాంపనలవిగంఠ పరమనవీత్రుడి. శాంత, వేదసీంబి దీగి పచ్చి శంకరాలని మానే అశ్చిర్ష పోయింది అతని మెగంఠో వెలుగుతున్న వింత తేజస్సుకు భిక్త్యంజలి పట్టింది. అట్టి మాటలతో శంకరాన్ని—అంతటి సవృద్ధి తగ్గి హింసించడం ఎంత ఏవ్యమైన విషయం అనుకుంది. ఆ వంతులన్న వనరో తెలుసుకోవాలనే ఉత్సంఠ మనసు—అతనిలో

అదితరమై న నిరార సంబంధమై న పూపాలు వుంటాయనే ఆలోచనలు పరచినీమె న దిగుకుంది. తన ప్రీయుణ్ణి, తా హృదయంబోని మూరిన, అల్పా తప్పుబట్టడం, అట్టి మాటలతో అతన్ని హింసించడం, క్షమించతగ్గ విషయం కాదు అనుకుంది. పెడర్థాలు పన్నట్టు తను మాట్లాడన మాటల కాయన ఎంత బాధపడ్డారో అని మనసులో పొదివ నడింది. ఇంకూకా బోజనం చెయ్యడానికి వేద దీగి రాలేదు అనుకుంది. అయ్యో! వారి గురించి వేద విషయంలే పూపాలు వూహించాను. అప్పుడే క్షమా పణ కోరాలి—బోను—అనుకుంది.

మెల్లగా ఆతనిదగ్గరకు చేరింది. “కొన్న మాట అకు మీకు కోపం వచ్చిందా—” అంది. పోలం—అర్ధ హృదయాన్ని క్షణంకూడ తిరిచి చూడలేని ఆ అనూ యకత! అతని ని—మంతకూడ బాధించనివ్వడమి ఆ చల్లని వెన్నెలనాక—అతని అనురాగిన్ని ఎల్లదేశల ఆకాంక్షించే ఆమె!

వెంటనే శంకరం మాట్లాడి మాక్త్రం దృష్టి సారించి, ఒకే ఒక్క పిన్న అన్న శాంత ఎంత అమ్మాయిక అన్న అర్థంతో వచ్చి, వెంటనే అమ్మాయింబు కొని, శాంత ఈ సవృత్తినే అర్థాన్ని పసిగట్టుకుముందే ఆ సవృత్తును వ్యంగ్యర్థముగా ద్వనించి, “పో! శాంతా ఇందులో కొంప మునిగినోయేమొంది—మరే అన్నం పెట్టు—” అన్నాడు.

శాంత అతని మనోత విషయాన్ని గుర్తించలేక పోయింది. శంకరం బాధ ఇంకా వుండమింపలేదని వూహించింది. అప్పుడేమి మాట్లాడాలో తోవక మాటా మంతి లేకుండా బోజనం వడ్డించింది. “వేద స్వయే వేద, దగ్గరగా కూర్చోమి, పాదం ఆ అమ్మాయి చాం వేద పిల్లం—మీరు కావాలి—అంకా పెళ్లి కావాలి—వంటిగానే వుంటా—అంటా మందిది

లో అవేమోంది ఎంత బాం మాట్లాడు తుంది చూద్దాం. ఏ వాడైతే వున్న ఆ గది అద్దెకు చూసి ప్రతిపాలించింది—ఆ గది మీ వెప్పరికే ఇవ్వడమే—వారు కోవోని రు— అంబోవై నా చూవో—అమ్మ—” అంటూ శాంత ఏదో త్వరకం చెప్పిట్టుగా లేచి, పెరుగు అంకా పూసించింకా వంటగదిలో వెళ్లింది.

శంకరం ఒక్కసారి తనను అనే నిందించుకున్నాడు. ఆ గది తన అద్దెకు ఇవ్వడమే ఇంకో, ముంకం జారీ చేయించుకూడా తల బాధాదాయ. పోనీ శాంత ఒక్కాత్రం అమ్మాయిం తింకంలే అం అమ్మ కెడి తదా—శాంత ఏమిటో మరే పిడి. తను ఆ గది బద్దెకి వచ్చి వుండంకో, అంత చిన్న గదిలో వుండే పాపు పట్టి అలగాజుమే అం పుంటాలూ కాబట్టి వాళ్లే వేదో గొడవలు పెడతూ ఇక్కడే ప్రశాంతి వాతావరణం కలపితం చేయొచ్చు కాబట్లే తను ఆలా అన్నాడేగాని, అలా ఇంత మంచి అమ్మాయి, సుమా లూ శాంత అంత వున్న అమ్మాయి, ఈ విధంగా పచ్చి ప్రాసేయనడతే ఇవ్వొద్దంబోదా—అందులో ఆ అమ్మాయిం పంతులమ్మి చూడాను—పంటిదావై పని చేస్తోంది కూడాను—అలాంటప్పుడు ఆమెను పుండవని చెప్పడానికేంపోయింది? వేపు—ఏమిటో వేద కన్న కలలా యిదర్థంపట్టూ ఇట్టే అంత స్త్రామై పాతున్నాయి.

“నా అంతరాంతరం! వు సుందరి, అలా వేటిపిచ్చే చిక్క మళ్ల దూలమైపోదానికి వేదే నేం చేశాలో—”

శంకరం మెగంఠో తీగి వుడ మిడ కొల్చు కొని, గొంతుకరచీడి అమ్మాయిం అందుకుండా చేసేది.

అప్పుడే శాంత పచ్చి, “ఎంత ప్రతిపాలించవని చూద్దారు—తన: ఆ పూరికి క్రాత్తు అని, నిజాలో నోటా మీకు సుదృఢి తన్ను ఈ శంకరో—అందేట్టు వేదమని ప్రతిపాలించింది—” అంటూ శాంత శంకరం ముంఠాకి చూసింది. చూసి, “మింకీ ఒప్పికోవంటాలా—చెప్పొద్దున్న వస్తా నంఠి—” అంది.

శంకరాని చూచు సవృత్తు వచ్చింది అమ్మ తనను శాంత ఎలాంటి ఒక్క అమ్మో వేదమతంఠి! తను ఇప్పుడేం చెప్పాలి? “పెర—” అంటే. శాంత మినుకు కంఠంబో—నరే అక్షణతే పాపమా కావేరి మీ తెక్కట్లు పదవలసినట్టుండో—కొంపలీనీ శాంత తన్ను పిల్ల వేదాచం లేదుకదా—శంకరం, శాంత కన్నులలోకి పరిక్కగా చూశాడు.

‘పెప్పకోండి—పాదం మందిమనపిలా వుంది— ఆ అమ్మాయి ఇక్కడ వుంటే మన దొనకు చదువు కూడ వస్తుంది’ అంది. శంకరం తేలికపడ్డాడు. మామూలు దోదలనో అట్టుల్లుగా “పెర—” ఇప్పుడే అని బోజనం ముగించి, వేదమీడికి పదాపరి ధారి తీశాడు.

(నవ్వంది)

6

(గత సంచిక తరువాయి)

శ్రీ గునుపూర్ణాన, తెల్లవారు జామున కావేరి ఆ గదిలో ప్రవేశించింది. ఆ గది ఆమె లాకతో ఎక్కడలేని అందాలను సంతరించుకుంది. ఆమె చక్కగా సామాను సర్దుకుంది. ఇల్లు చూసి ఇల్లాయును చూడు అన్న సామెతలోని అర్థానికి మెరుగులు దిద్దింది. మల్లె పూలవంటి బట్టలు కట్టింది. నన్నగా కళ్ళకు కాయక పెట్టింది. నూరుట మోహనంగా తిలకం దిద్దింది. అడుగుజాడలూ వినుకొళ్ళ భోజనం కలిపిస్తూ ఆ రోజున తన ఇంటికి కొంతను భోజనానికి ఆహ్వానించడానికి చక్కగా బయలుదేరింది.

అతని ఆమె అందానికి విస్తుపోయిన కొంత, ఆమె నీ వేషంలో చూసి మరీత అబ్బురం వడిపోయింది. అయ్యో ఇంత యోజనము, ఇంత సౌందర్యము అడవి దివి కానిన వెన్నెండకా అని దానినూరే కుటించింది. ఈ అమ్మాయికి తన తనదే... అంటే వెళ్ళివస్తే అన మనస్సు కెంతో హంగామా ఉంటుందని ముచ్చటపడింది. ముచ్చటైన ఈ భావంతో

కొంత, సుమనోహరంగా నవ్వి, "ఏమండీ పెళ్ళి జూబిలయ్యారా... ఇలా బయలుదేరారు... సామానులన్నీ సర్దుకోవకమ్మేండా..." అంది.

ఈ మాటలో కావేరి మొగం ఆదోకలా మారిపోయింది. ఒక్కసారి ఆమె మొగంలోని మోహాత్మ్య మంతా చెదరిపోయింది. ఆమె కళ్ళల్లో నీళ్ళు నిలిచాయి. ఆమె ఏమీ చెప్పవలె ననుకొన్నది. కానీ ఏమీ చెప్పలేకపోయింది.

కొంత "అరే... అడమిటి కావేరి... ఇంతలో ఇంత మాట్లాడింది..." అంది.

కావేరి, "ఏమీ లేదండీ... మీ ర మాట అనగానే మా అమ్మ జ్ఞాపకానికి వచ్చిందండీ..." అంది.

"కష్టం తెప్పుచూ కాపుర ముందిపోవుతే కావేరి... దీన్ని చూస్తూవుంటే నా కేమిటో ఈ చేతులతో ఓ ఇంటిదాన్ని చెయ్యాలనిపిస్తోంది. నిజాని కెప్పుడో అంత పనిచేసి పూరుకుంటాను కూడాను. కానీ ఇంత అందగత్తెకు తగ్గి అందగాళ్ళే వెదకడమే కష్టమైన పని" అంది.

కావేరి ఈ మాటలకు ఎన్నోకోపోయింది. పాపం చెల్లిగా, "ఇంకా నాకు పెళ్ళీమటండీ. ఇలా ఎప్పుడో ౬౫ ఏ ఏ నోయిగా ప్రాణాలు విడిచేస్తే ఆడే వదిలేయి. నా పంతుకన్నా ఇంక ఏ కోరికా లేదండీ..." అంది.

వెంటనే కొంత ఎంతో కోపంతో "అడమిటి కావేరి మమ్మ జీవితంలో ఏమీ చూశావని, అప్పుడే ఆంత నిరాశ. నుంచినాడవే. ఇప్పుడుంటే అన్నావు గాని ఇంకెప్పుడూ ఆలాంటి మాటలు నా దగ్గర అనవోకు" అంది.

ఈ మాటలతో కావేరి వచ్చిన పని సుఖపిపోయింది. కావేరి, కొంత ఇంజుమింపు సను వయస్సులే. కావేరి

కొంత ముందు కావేరి విన్న దానిలా ఉంటుంది. ఎంతో హింకంగా ఉంటుంది. కొంత చూచిస్తూన్న ఈ అడవి రణకు ఈ అమ్మాయిలకు కావేరి మనసు ఆమెయెడల నివస్రుతతో తలను వంచింది. ప్రేయమిత్రుల ఆత్మీయుల సన్నిధి నున్నట్లు అతి నిర్భయంగా తలను ఎత్తింది. కానీ... కానీ... అడమిటి గాని కొంతముందు ఆమె ఎందుకో న్యాయానికారి ముందు నిలిచినట్లు గత గత వణికింది. భోజనానికి ఏలూ అనుకున్న కొంతను వెంటనే భోజనానికి పిలవలేకపోయింది. కొంత కట్టిన పెద్ద పెద్ద ఆరి అంతుల వట్టు పీరధరించిన వినుకొళ్ళ మనసుయ కంతచోలా రూప లావణ్యాల లేజన్ను, ఆ గదిలో ఆంతటా కనిపించే అతి సుందర వస్తు ప్రదర్శనల అద్భుత కలాస్పత్తి, ఆమె

అనో చూస్తూనుగా..." అంది కబంతో కొంతంత అయింది. తన మనసులో ఎంతో ఆనందించింది. "నరే... వస్తోందండీ..." అంటూ గణాలను లేరింది. అప్పుడే కొంత, "ఇదిగో అమ్మాయో... నేను వస్తా నన్నా నని నువ్వేమిటో పవరీతాలకు దిగవంటే, నేను నగం రోనే లేచిపోతాను తెలుసా..." అంది. "అబ్బా అలాగే సానం..." అన్నట్లుగా కావేరి ఓ నవ్వు నవ్వుత తర గదివద్దకు పారిపోయింది.

అలా వరుగుడుతూన్న కావేరిని, నిండు యోజనంలో పొంగి పొరలిపోతూన్న ఆ కావేరిని, శంకరం మేడమించి అలాగే రెప్ప వాల్చుకుండా చూశాడు. ఆమె వెళ్ళాస్తూ ఆ మూర్ఖమంతా పూల రాసులతో నింపబడి ఉంటే ఎంత బాగుండును అనుకున్నాడు. ఆమె కనిపించినంత వరకూ అక్కడే అలాగే నిలబడిపోయాడు. ఆమె తన గదిలోనికి వెళ్ళిపోయిన తరువాత కూడ అరని కక్కడ

నుంచి ఏ మాత్రం కడలి వెళ్ళా అనిపించలేదు. అప్పుడే పాప అడవి దగ్గ అక్కొచ్చి "నాన్నారూ... అమ్మ భోజనానికి రమ్మంటూండండీ" అని, "మరండీ... నాన్నారూ... అనేక మీరు చూడ

ఆత్మకాంతి

కంతమునుండి ఆ పిలుపును పైకి రావీయలేదు. "అమ్మో నే నెక్కడ... కొంత ఎక్కడ... ఆ వెంక నాకూ సంబంధ మేమిటి..." అనుకుంది. కానీ కొంత మొగంలోకి ఈ భయంకర భావాల విచ్చుకుత్తిరి సమమనుండి ఒక్కసారి తలఎత్తి చూసింది. అక్కడ అతి ప్రశాంత మందస్థిత మధువోక్తుల మాధుర్యం, కారుణ్య రస స్వరూపము, అచ్చమైన హృదయము లోని పూహించ వలనిగాని నిల్చిని వెన్నెలల ప్రవాహ ప్రాభవము... ఇవే కావనవ్వాలు. ఒక్కసారి కావేరి మనస్సు క్రూరాశలగాంది. ఆమె హృదయం పూర్తిగా సంతృప్తిపడింది. ఆమె తే ఎడ చెప్పలేని సుఖాన్ని అనుభవించింది. ఆమె మెల్లిగా "ఈ పూటకు మీరు మా ఇంట్లో భోజనం చెయ్యాలి..." అంది. పాపను దగ్గరగా తీసుకొని ముద్దు పెట్టుకుంది. కొంత కళ్ళల్లోకి ఆనగా మారింది. కొంత చిక్కగా నవ్వి, "ఒక్క పూటనా..." అంది. అని, "ఏదీదానా... ఎందు కివస్తే..." అంది. పంతులమ్మ తనను తాను మరచిపోయింది. "సరిదాగా మనిదర్లం ఈ రోజున భోజనం చెయ్యాలండీ... మీరు కావనగూడదు..." అంది. కానీ కొంత నరే నవలేదు, రాననీ అనలేదు. ఆమె ఫీమి ఆలోచిస్తున్నదో కావేరికి అర్థం కాలేదు. "ఏమండీ..." అంది తిరిగి ప్రతిమాలుతున్నట్లు. కొంత మరి తప్ప దనుకున్నదో ఏమీ... ఒక్కసారి కావేరి కళ్ళల్లోకి చూసి, అక్కడ ఏమేమిటో తెలుసు కుంది. "నరే... నీ మాట తీసెవ్వడమేం... ఏం పెడ

దేదూ... ఆ పంతు అమ్మగారండీ... అమ్మగారిని భోజనానికి రమ్మన్నారండీ అంది.

శంకరం పాపను గణాలను ఎత్తుకొని, "అలాగా పాపా... నుంచి నన్ను నీలిచింది కావేరి మీ పంతులమ్మ గారు..." అన్నాడు. అన్న వెంటనే, ఏదో స్పృశించి నట్టే "అమ్మో... సాపదగ్గర జాగ్రత్తగా ఉండాలనుకోవ, నరే, పాపా... మరి నువ్వు ఈ పంతులమ్మ గారి దగ్గర బాగా చదువుకుంటానా" అన్నాడు.

వెంటనే, పాప "మరి ఈ పంతులమ్మగారు కొట్ట కుండా ఉంటా లాండీ..." అంది.

"అవును పాపా... ఈ పంతులమ్మ విస్తుచూ కొట్టదు. చాక్కెట్లు, దిన్నెట్లు అన్నీ చెడుతుంది. ఎంత మంచి పంతులమ్మనుకున్నావో..." అని మళ్ళీ నాలుక కరచుకున్నాడు. "అమ్మో... కొంత స్థునుగు తుంది. సాపదగ్గర జాగ్రత్తగా ఉండాలి" అని తిరిగి తనను తనే హెచ్చరించుకున్నాడు.

తిరిగి కావేరి పిలవకుండానే ఆమెదగ్గరకు భోజనానికి వెళ్ళాలని కొంత నిశ్చయించుకొని, మెల్లిగా పాపని తీసుకొని, ఆమె ఉన్న గది దగ్గరకు బయలుదేరింది. కావేరి వంట పూర్తి చేసుకుని, కొంతను పిలుచుక రావాలని బయలు కడుగుచేయబోయి, ఎదురుగా వస్తూన్న కొంతను చూసి, విస్తుపోయింది. "అరే... ఇంకా నేను రావాలనుకుంటూంటే మీరే వచ్చేసారే..." అంది. కొంత ఏమీ మాట్లాడలేదు. ఆమె మొగంలోని స్పష్టపన్నతా సౌందర్య గ్రీ చెరిగిపోలేదు. ఇంక కావేరి క్షణం నిలబడలేదు.

వెంటనే కావేరి, "కూర్చోండి" అంటూ గలగబా ఇంట్లో ఉన్న మంచం వాల్చింది. "ఎందుకుండీ పై పుయింది... భోజనమే వడ్లించేస్తాను... కాళ్ళు

శ్రీ రంది సోమరాజు

కడుక్కోండి...." అంటూ నీళ్ళు తేల్చింది. ఈ తువాలతో చేయి తుడుచుకోండి. అంటూ తెల్లని టవల్ అందించింది. మా వంటలు మిశురుచిస్తే యీ తువాలవో అంటూ ఖోజనం వడ్డించింది.

వడిన్నూ వడ్డిన్నూ, బడిలో పిల్లల సంగతి, బాళ్ళకు పొచ్చే పాతల సంగతి, మానవర్ష సంగతి, వాళ్ళ వేతు లోపి బెల్లాల సంగతి ఎన్నో ఎన్నో చెప్పి నవ్వించింది. "ఇంకొంచెం...ఇంకొంచెం..." అని కొంత వద్దు వద్దంటున్నా లై వడ్డించింది. కొంత వృద్ధులుం ఈ మర్యాదలో ఉక్కిరి కిక్కిరించుంది. "మ్మమ్మ వంపే శేష్యుణ్ణి ఉండేమిటి కావేది...." అని తియ్యగా కోవగించుకుంది. వెంటనే కావేసి, "అచ్చి అలాంటి మాట అనకండి. ఏం పెట్టాచి అలా అంటున్నారు. ఈ పాదముం త్రాగనే లేదు. నిజానికి మీ ఇంటి దగ్గ రైతే ఇంతున్నా ఎప్పుడే తెలివారు. ఏదో క్రోత్త వాళ్ళు కడవా....అ మాత్రం బెల్లాలకై నా డూపక పోతే ఏదా అనిగాని, లేకపోతే ఏమిటండి....అబ్బ...లేదు కొండ....మాదండి....మీ ఇంటి కొచ్చి నేను ఇంతును నాలు గింటలు తినకపోతే...." అని ఏక ఏక నవ్వించి.

వెంటనే కొంత, "అమ్మో....నాలుగింతలే అలా గైతే నీన్ను అనల వలవనే వలము" అని నవ్వించి.

వెంటనే పంతులమ్మ, "మీరు పింకవపోతే మూత్రం చేసు రా నుకుంటున్నా లేమిటి...మీరు పింక పోయినా నేను పిస్తాను. నా కా మూత్రం న్యతమత్రం లేదునున్నారా....పాప మాదం పోయిన తరువాత... ఇక మీ అటలు పోవడంలేదు..." అంది.

అప్పుడవరికా, పాప పంతులమ్మ చెప్పే మాటలు వింటూ, ఆ ఇంట్లోని సామాను పరీక్షిస్తూ పూలుంది. కానీ ఆ పనిదానికి ఎప్పటినుండో వ్యాధిమూలక ప్రస్తుతేయాలనే ఉంది. కానీ ఎక్కడా పీచు పిచ్చుకలేదు. అప్పుడే పంతులమ్మ, "మీ పాప నయమండీ...అప్పురి చెప్పుకుంటా నెంకా...బుద్ధి గా కూర్చుండి...." అని "ఇంకొంచెం పాపంం త్రాగుపాపా..." అంటూ "ఇదేమోకరి పిల్లలై వేవా... ఈ పాటికే ఈ ఇంటిని సీకే పాకం పట్టేసేవారు..." అంది.

వెంటనే కొంత, "అమ్మడే ఏమయింది. అది మీ గుట్టు మట్టులు ఇంకా తెలుసుకోదే" అంది.

అప్పుడు పాప, 'అమ్మో—పంతులమ్మగారు బాల్లెట్లు వెడతారవ్వారే నాగ్ గారు' అంది.

వెంటనే కొంత, 'ఇదిగో కావేసి—ఏ మూత్రం దాచి వ్రచావో చూసుకో — తయారవ్వతుంది దో...కోడానికి...' అంది.

అప్పుడు కావేరి, 'మా సొమ్ము చేసు రోచుకోవడ మీమిటండి—పాప మాది కదూ పాపా—ఇంక ఇక్కడే వ్రుండేపోతావుగా—నీను చాక్కెట్లు, దిప్పెట్లు, దిళ్లలా అట్టి బెడతా—' అంది.

పాప బెడతగా పంతులమ్మ వైపు చూసి, తిరిగి తల్లి వైపు చూసి నవ్వించి.

'నెం—ఇక్కడ వ్రుండేపోతా పాపా...' అంది కొంత.

పాప తల అడ్డంగా త్రవ్వి వీచి మూట్లూడలేదు. 'అమ్మో చిట్టి పాప—అమ్మ మాట జవదాబు' అంది కావేరి.

'నది వది—ఇప్పుడు వేసేం నాకి నెట్టా... ఎక్కడో పంకావెలా వున్నానే—' అని ఏక ఏక నవ్వించి కొంత.

7

కావె ఆ గదిలో అడుగు పెట్టేసన్నటి సుందీ శంకరం ఒక విధంగా మారినాడూవే చెప్పింది. రోజూ ఎనిసిరింటికి లేచేవాడివ్వూను ఏడు గంటకే లేస్తూన్నాడు. నలా తేస్తూన్న సంగతి కొంతలు ఏక్కడ తెలిసిపోయిందో అని ఇయించుచున్నారు. పాపం దొంగలా వేద నైభాగం నుంచి కావేరి దర్బుదభ్యానం కోసం అడ్డు ఎన్నో వైతు సంబంధమైన గోడల్ని చూపులతో అప్పుడూ ఎంతో చిరుకు చిరుకు మంటున్నారు. ఒక వారం గడిచింది. రెండు వారాల గడిచాయి. కానీ అతనివే, లోలేదు. మార్గ చేపి కనిపించలేదు.

కావేరి మాట కొంత అతని దగ్గర విత్తడంలేదు. కావేరి విషయమై కొంతను ప్రశ్నించే బలం శంకరాని కండుబాటులో వుండటం లేదు. శంకరం కావేరిని

గురించి ప్రశ్నిస్తే అప్పుడూమే పంకతులనేమే నా చెప్పిస్తాని కొంత తెలపిస్తూంది. అంటూ ఒకటి రెండు సార్లు ఏమో చెప్పిపోయింది. కానీ శంకరం, కావేరి వ్రుచివే పూర్తిచున్నావో, అనుపూరుకుంటున్నావో అమె కనగానుకాక అతనిని అడిగినప్పుడే తేప్పిచ్చులే అని తిరిగి నిర్ణయించుకోసి ఆ సంగతే పత్రకుండా పూరుకుంది.

కొంత కావేరి విషయమై ఈ విధంగా ఏచీ మూట్లూడకుండా వ్రుండలూట్టి శంకరం పసిగట్టుడు. కొంత తనను అనుమానించింది. గట్టిగా నిర్ణయించు కున్నాడు. ఇక ఈ విషయంలో మరింత జాగ్రత్తగా వ్రుండాలని మనయలో నిర్ణయించుకోసి, దాస్యచక్రం అనుబంధంనుండో ఏ రోజునూ లాకునూ నూను బంటున్నాడు.

పాపం శంకరం అప్పటివో అనలు క్షణం వ్రుండలేక పోతున్నాడు. ఇంటిమీద అతనికన్న ప్రకారంగా వ్రుండలూడికే మీు లేకుండా పోతోంది. అక్కడ వ్రున్న నమయంలో కొంత అతనికెదురుగా కూర్చుంటోంది. పాపం కొంత తన నమందు కూర్చొని వ్రుండకపోతే తన అతిని రోజులలో ఇతచేసి, ఇప్పుటి వరస్థితిని అతను వరపోల్చి చూసుకోలేక పోతున్నాడు. కొంతను సొమ్మునలేని దుస్థితిలో కొట్టుకుంటున్నాడు. ఆమె

ఆ దగును అణచండి—ఆ గొంతువుండుకు ఉపశమనం కలిగించి మాన్పండి— రొమ్ము, శ్వాసకోశ బాధలను వెంటనే తొలగించండి

పెప్స్ పీవీంచండి. PEPS

అగర్విశ్వాతి గాంచిన గొంతు, రొమ్ము చేబ్బెట్టు. మందు అమ్మేవారి అందరివద్దా అవిస్తాయి. పెప్స్ శేబ్బెట్లు గొంతు, రొమ్ము బాధోపశమన, చిహారక సారములు కలవి. మీరు పెప్స్ను దవ్వరించు నపుడు ఈ సారములు అదిరితాయి, మీ శ్వాసవ్యాధి గొంతుకలోనికి, శ్వాసమార్గం, శ్వాసకోశాలలోనికి కొనిపో అడుతాయి. ఇలా అవి సరాసరి మిమ్ము బాధించే బాగాలను చేరుకుంటాయి. అందుకే పెప్స్ అంక శక్తివంతమై, అగర్విశ్వాతి గాంచినవి. పెప్స్ దగులను ఆణిదేసాయి, గొంతువుండు బాధను ఉపశమించజేస్తాయి, కఫమును కోనివేసి, శ్వాసబాధను పోగొట్టుతాయి. ఇన్ ఫ్లుయెంసా, క్రొంకెటివ్ చికిత్సకు ఇవి ఆమోహమైనవి.

పోస్ట్ ఏజెంట్లు : బాబా అండ్ కో., 11 నై నియమ వాయుక్ వీధి, మద్రాసు-1.

మందిరి కారు...నా మనసు మందిరి కారు. వాళ్లు మందివాళ్లు నేను చెప్పాళ్లే.' అనుకున్నాడు.

రైలు పూళ్ళు దాటిపోతేంది కానీ, అతడు చెక్కలకు పువ్వు వెళ్ళిపోతేకపోయాడు. దేశవాని సన్నిహితులవ్వటం అతని గుండెలో భాద పోల్చిపోవడం మొదలు పెట్టింది. అయినా అతను సహించాడు. అనుభవించాలి అనుకున్నాడు.

వెనకబాట బండి మారి బంటారులో కాలు పెట్టాడు. అప్పుడే ఆకలి మనసు 'పొలితే శంకరం, పొలితే మమ్మీ బాప పరిపాలింపు...నిమ్మాతం పనింపెత్తే...' అంది కానీ శంకరం పొలితే దేశ వాడే...

అలా పచ్చి ఓ నడకలో ఆగింది శంకరం వారి అక్కడ వాడు దేశవాని. ఆ బంటారును నమ్మి నిలబడ్డాడు. ఆ భంటారు తుప్పమీద నేయి వెళ్ళాడు. అప్పుడే ఆ లోపలినుంచి ఒక పక నవ్వు వినిపించింది.

'బా నాళ్ళగురు రాత పోయి...' అంది ఓ పన్నుని శంకరం సాన, 'మరి మా అమ్మో...' అంది ఆ శంకరం పదిగి, 'మా అమ్మ కూడా రావడం...' అని ఊహించుకుంది.

శంకరం కాళ్ళిట్టే బలం వచ్చిపోయింది. 'ఇంకా అలా చేయడంకంటే శంకరం...పెరిపో...పెరిపో...కాళ్ళు చేసే అనుభవాన్ని నువ్వు కలిగించవు...పరిపాలన తెలు...అలా అదిగి లోకానికి మనసు తో దండం చేసింది. కనీసం అప్పుడే శంకరం కళ్ళు ముందుకు కంటిపెట్టి నిలబడింది. 'పోవటం మీకు ఏమీకూడా వాదనలేదా ఏం...' అని అమ్మ తాకింది. దండం పొందింది.

పెట్టిగా శంకరం ఆ తలుపు అట్టుతూ 'నివ్వండి...' అన్నాడు. ఆ మాట అతని కంఠంకొచ్చి తాళేసాయింది.

వెంటనే తోలితంపి 'ఎవరండీ...వారు లేరు...' అంటూ కావేరి, తలుపుపైకి పాదము పెట్టుకొని శంకరం దాని వెదురుగా నిలబడింది.

అంతే. శంకరం అలాగే నిలబడిపోయాడు. తనకు చెప్పే లేకం లేక ఇంకొకటి అప్పుట్టు పాదము ఎత్తుకోక, అప్పుడే నిలబడి ఉన్న కావేరిని ఆ అతిథికి సందరించి చూశాడు. పాప, 'నాన్నదూ...నాన్నదూ...' అంటూ ఆతని ముందుకు చేతులు చాచింది. శంకరం, ఆ చేరి చేతుల్లోంచి పాదము తన చేతుల్లోనికి తీసుకున్నాడు. అప్పుడే వివేక అవ్యుత వాహినలు అతని శరీరం లోనికి ప్రవేశించాయి. వాళ్ళల్లా పూరితమైన ఆతని అణునణువునా కావేరి పాపగా ప్రవేశించింది. అప్పుడే అతనుం వెదవులు విడవడాంయి. 'మీ బుద్ధాన్ని ప్రేమించుకోవడం...అని అతని ఎడ, నిజం నేత్రాల్లో ప్రవేశమో చెప్పింది వెంటనే కావేరి గణగణా 'ఇలా కూర్చోండి...వారు కాళ్ళపైటిలో వస్తారు. ఇప్పుడే మా రంగలి అనుకుంటున్నామిండి...పాదము సరదాగా విడిచిపోవాలి మీరు ఇక్కడకు రావని ఇప్పుడే అంటున్నానండి.' అంది.

శంకరం ఆ మాటలకు, ఆ మాటల్లోని నిజాయితీకి అతని వెంగింతోని నిమ్మపెటమైన ఆ తీరు తేస్తులకు అలసట పడ్డాడు. ఆకలి మనసు తల్లి కిడిలో కూర్చున్నట్లు చెప్పిలేని సుఖాన్ని అనుభవించింది.

అప్పుడే విశ్వంలోకి ప్రవేశించి 'బంటారు గాదా నా మాట కాదనవచ్చి ప్రార్థించాను నీకు

నందీ...ఈ బండికి వచ్చా...పాపం అంటే నేక మీకే వచ్చింది. కానీ 'అని అతను ఇంకా ఏమీ చెప్పలేకపోయాడు. కానీ ఎలా చెప్పితో తికమక పడుతూ పుట్టు కనిపించడం అప్పుడే కావేరి అడ్డు వచ్చి, 'అక్కయ్యారని కూడా తీసుక రాతేకపోయా' రంపి...' అని శంకరం లో అంది విశ్వాన్ని కళ్ళలో వారించింది.

అప్పుడే అతని శంకరం ఆ బంటారు పే నూడలేదు. ఆ గదిలో ఎటు ఎక్కడా అతని కేసా కనిపించలేదు. శంకరం నిలువుగా క్రుంగిపోయాడు. వాళ్ళు సెంసార్లా పక, అజీమానానికే తలను వెంపాడు. మెట్టిగా 'నివ్వండి'

గాదా నా మాట కాదనవచ్చి ప్రార్థించాను నీకు. ఇప్పుడే మీరు ఎదురుపడి నాతో మా మాటల వాదన అంటే శాంతమివ్వండి మా...నీ లో అనుభవించండి' అన్నాడు.

అప్పుడే కావేరి వివేక చెప్పిపోయింది కానీ శంకరం 'నా మాట కాదనకు చెట్లీ...మీ అప్పుట్టు మా...త్రాసేదేస్తావా...' అన్నాడు. అతని చెప్పిపోయింది. దురమీలు అతని కంఠంకొచ్చి వినిపించాయి. అతని తం ఆ మాట అంటూ అందగ అలసి మ...ఆ ప్రవేశంత వాతావరణంలో ఆ ముందు ముందా భావార్థి పూర్తిగా అనుభవించింది అందరిలో ఆ శాంత దుఖాని ప్రకటించే దిమ్మ అనేకేళ్ళు అలా వదావునా పులకించే చేశారు. (చర్యం)

[6 వ పేజీ చిరువాయి]

టాగా చేర్చుకొనడంకేమో! 'తన ప్రాణాధికమైన సీత భంక కచ్చి గంటల కాలంలో వేదాని 'స్వంతం' గా తోడున్నది తానిప్పును పాలు ప్రార్థిస్తే మటుకు ఫలితం వుంటుందా? ఆ పాదంమని పూదయం కడుగుతుందా? లేదా ముమ్మాటికీ లేదు. తేక రథను చేస్తే? పాండ్నూ సమూహంలో పుట్టి రాగిన పి ప్రేమిగా తన ప్రాణాల్లో దును అదిగి తే సమాప్తుందా? అలా చేసినప్పుడు తనకు కుక్కలలా తేడా ఏదీలే? తన సీత ఎక్కడున్నా పది కాలాలపాలు శాస్త్రంగా వుంటా! తనకంటే చాలా.'

రాముల వెనదిరిగగాడు. పాలం బాలు పట్టి పడి పడిగా నడుస్తున్నాడు. పువ్వుని వెన్నెల పువ్వుల పువ్వులాగా విరగ బూచింది. రాకాని కారులు నిశాదేవి సేగలో పూసంతగా ప్రకాశిస్తున్నాడు. బహుశా ఖుష్ట ప్రేమి కుట్టి చాచి చరిపానిస్తున్నాడేమో? తన సర్వస్వం వేదాకడే సొంతం అలా ఆ రోజు తన కెందుకో బంటరి గా గునించితా రావనానికి. తన ప్రేమకే మూర్తి సీత తనను వెన్నంటిస్తున్నట్లుంది. అందుకనే 'సీతా ఈ ప్రపంచంలో మనల నెవరూ విడదీయలేం! నిజం నీ మీద బల్లు' అంటూనే తాటిపద్మ మీదగా కాలవ దాటిపోయాడు. తానూ సీతా కలిసి విహరించిన ప్రదేశాన్ని తా కలయ తిలుగుతున్నాడు. ఆ నిశ్చలనీరం విశిష్టలో దేనికోసనా వెదకుతున్నాడు.

అంతలో ఆ నిశ్చలనీరం లీలుకంటూ 'రాములు బావా' అనే కంటంబి కోటి కిచ్చెరలు మీటివట్టుగా రాముల వెన్నెలకు చేకింది. ఆతితా డు. పరగు పరగుని కచ్చి గట్టుకు పరువెత్తాడు. కచ్చి గంటిరంపా తప్ప తనకేమీ వినిపించలే! ఎక్కడో దూరంగా తీతువు అదేవనిగా అరుస్తూంది. వెనుదిరిగాడు, ఇంతలో 'ఎట్టుకోండి, పట్టుకోండి' అనే మాటలు అన్నట్టుగా వినిపించాయి. పూరి బాలునేపు తల త్రొప్పిడు. ఎవరో ఒక స్త్రీ వారి తననైపు పరు గెత్తి వస్తున్నట్లు తీరామాత్రంగా గోచరించింది. 'తన సీత కాదాగా?' కాదు, తన సీత ఈ నను యంలో నువ్వెరి పరదానో కూర్చుండి మాంగళ్య భారణ జరిపించుకోంటూ వుంటుంది. ఏమో? తన

సీతనేమో? తన బావను వెనుకకుంటూ...అందుకే నేను వుండెమో?

'రాములు బావా' అనే సరళోక మిమ్మ తలకి ఆలోచనలకు అంతం కలిగించింది 'అప్పుడు తన సీత నిజంగానే తన సీత అయి కుటుంబాధికారి పరగు పరగుని వశంబి ఇత తల పడుతు తన బండ ప్రపంచంలో మరెవ్వరూ విడదీయలేం 'సీతా' అని రెండు చేతులూ సాచి తాటిపద్మమీదగా రాజో తున్నాడు రాములు.

ఇంతలో సీత బంటారుగా మారుతూ పాటిపట్టుకొని వేసే కాలు తిరిగింది. 'పెప్పి బడిలో పడింది 'బావా రాములుమ్మి కిచ్చి విచ్చావా' అన్న మాటలు రాములు చెప్పి తో ప్రవేశించింది. తన సీతను సీతలల పెప్పి బడిలో జెర్చుకుంటుందా? పడకండి! అలా జరుగుతుంది. తన సీతను రక్షించుకోవాలి! 'నా అగుం నెను మమ్మన్నా' అంటూ కాలానికి దూకాటు రాములు. 'ఎట్టుకోండి, పట్టుకోండి' అంటూ వచ్చిని రంగిచ్చి కండ్లు తెలేవే అలాగే నింబునీ పోయాడు. ప్రపంచంలో స్థానంలేని ప్రేమకే జీవులకు తన పూదయంలో స్థానవిచ్చి పదిఎట్టు కొంది పెప్పి వారిద్దరీ.

తల తెల వారుతోంది. చికటి ముసుగులో చేసిన పూతుకాలింటిని ఒక్కొక్కటిగా మార్చాడు బయట పడుతుంటే వెల వెలా పోతున్నాడు చంద్రులు. ఉరి పొలివేరిలో 'అడ్డంం' నానుకొని రెండు కవాల అగి అగి కొట్టుకపోతుంటే బంటుటికీ తీశారు. శుశానవాటికలో ఒక దాని ప్రక్కా ఒకటి రెండు చితులు పేర్చారు. రెంకిటి నుండి భుగ భుగ మని అనిశ్చలన తేవాయి. ఒకదానికంటే ప్రేమను అతిగవం చేసుకున్నయి. ఆ కచ్చిలో నుండి లేవవ వారి ఆత్మలారెండా 'ప్రపంచంలో మమ్మల్ని ఎవరూ చేయలేరంటూ ఒకదాని నొకటి వెనకేసుకొని పాగ దూకంలో చేసు మూతికలో కలిసిపోయి నిర్మలా కాశంలో విహరిస్తున్నయి.

Printed and Published by A. Ramaswami Iyer, B.A., at the 'Indain Express' Press Express Estates, Mount Road, Madras. Editor: Narla Venkateswar Rao